

Saue Vallavalitsus
Indrek.brandmeister@sauevald.ee
Kütise tn 8
76505, Harju maakond, Saue vald,
Saue linn

Teie 09.02.2022

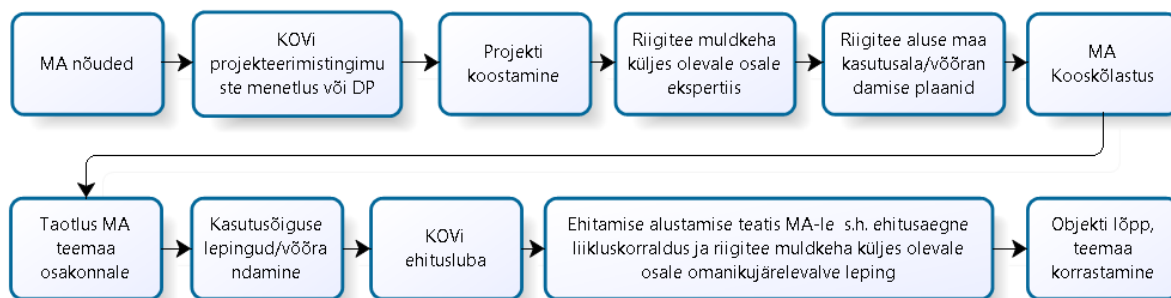
Meie 21.02.2022 nr 7.1-2/22/1178-3

Riigiteede 11381 km 3,63-4,49 jalg- ja jalgrattatee (sh valgustuse) põhiprojekti koostamise nõuded

Olete esitanud Transpordiametile kooskõlastamiseks projekteerimistingimuste eelnõu ja taotlenud Transpordiametilt nõuded Harju maakonnas Saue vallas Kaasiku külas riigitee 11381 Munalaskme – Laitse km 3,63-4,49 kaitsevööndisse jalg- ja jalgrattatee (edaspidi JJT) ehituse põhiprojekti (edaspidi projekt) koostamiseks. Taotlusele on lisatud esialgne eskiislahendus.

JJT on kavandatud kohaliku teena ning ei kuulu riigitee koosseisu. Ehitusloa JJT ehitamiseks väljastab kohaliku omavalitsuse üksus (KOV) ehitusseadustiku (edaspidi EhS) § 99 lg 2, § 39 lg 1 ja § 101 lg 1 alusel. Ehitusloa saab anda peale Transpordiameti poolset projekti kooskõlastust ja vajadusel riigitee aluse maa kasutusõiguse ja/või võõrandamise lepingute sõlmimist.

Erandjuhtudel, kus on vajadus JJT ehitada lõiguti riigitee mulde külge, tuleb vähemalt projekti sellele osale koostada ekspertiis ning ehitamine peab olema kaetud omanikujärelevalve lepinguga.

Tutvunud JJT eskiislahendusega ja võttes aluseks EhS § 99 lg 3 ning majandus- ja taristuministri 5.08.2015 määruse nr 106 „Tee projekteerimise normid“ lisa „Maanteede projekteerimisnormid“ (edaspidi normid), kooskõlastame projekteerimistingimuste eelnõu tingimustega, et eelnõud täiendatakse järgmiste märkustega:

1. JJT ehitamiseks **riigitee 11381 km 3,63-4,49 lõigus** koostada teeprojekt (edaspidi projekt) põhiprojekti staadiumis vastavalt majandus- ja taristuministri 09.01.2020 [määrusele nr 2](#) „Tee ehitusprojektile esitatavad nõuded“.
2. Projekti koostaval ettevõtjal ja/või isikul peab olema EhS kohane tee ehitusprojekti koostamise

- ja valgustuse projekteerimise pädevus.
3. Projekti koostamisel juhinduda kehtivatest seadustest, normdokumentidest, standarditest ja Transpordiameti [juhenditest \(www.mnt.ee\)](http://www.mnt.ee). Tiheasustusalal võib juhinduda Eesti Standardist EVS 843:2016 "Linnatänavad".
 4. JTT ja selle koosseisu kuuluvad rajatised projekteerida üldjuhul väljaspoole riigiteealust maad.
 5. Kui JTT projekteeritakse osaliselt riigitee alusele maale, tuleb projekti koosseisus esitada kasutusala (või võõrandamise) plaanid. Plaanidel tuua eraldi välja riigitee aluse maa kasutusse andmine tehnovõrgu teenindamiseks (teevalgustus, side- ja elektripaigaldised, sademeveekanalisatsioon vms).
 6. Peale projekti kooskõlastust esitada taotlus Transpordiameti teemaa osakonnale maantee@mnt.ee riigitee aluse maa kasutamiseks andmiseks (või võõrandamiseks).
 - 6.1. Kui on kasutamiseks andmine, siis palume täita taotluse blankett „Riigivara kasutamiseks andmise taotlus“ (www.mnt.ee/et/ametist/blanketid).
 - 6.2. Kui võõrandamine, siis arvestada, et riigitee aluse maa võõrandamine JTT ehituse eesmärgil on riigivara valitseja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kaudu Vabariigi Valitsuse pädevuses vastavalt riigivaraseadusele (edaspidi RVS).
 7. Teostada projekti koostamiseks vajalikud geodeetilised uuringud vastavalt majandus- ja taristuministri 14.04.2016 [määrusele nr 34](#) „Topo-geodeetilisele uuringule ja teostusmõõdistusele esitatavad nõuded“. Lisaks määruses toodule arvestada alljärgnevaga:
 - 7.1. Riigitee mõõdistada vastavalt Maanteeameti peadirektori 13.05.2008.a kk nr 102 kinnitatud nõuetele „Täiendavad nõuded topo-geodeetilistele uurimistöödele teede projekteerimisel“
 - 7.2. Projektiga hõlmatud alal mõõdistada riigitee ja sellega külgnev ala min 20 m laiuses. Mõõdistada ala piki riigiteed ja ristuvad teed, kraavid, vooluveekogud vähemalt 50 m projekteeritava trassi asukohast mõlemas suunas.
 - 7.3. Mõõdistusala ja uuringud peavad olema piisavad projekti koostamiseks ja kontrollimiseks.
 - 7.4. Alusplaanil tuua välja kavandatava valgustustrassi läheduses olevate puude võra ulatus.
 - 7.5. Mõõdistada olemasolevad riigitee truubid ning hinnata truupide seisukord (vaatlus, pildistamine). Hinnang koos vajaliku pildimaterjaliga lisada seletuskirja.
 - 7.6. Projekti kooskõlastamiseks esitamise hetkel peab olema geodeetilise mõõdistuse sh kooskõlastuste vanus kuni üks aasta.
 8. Kui JTT projekteeritakse riigitee muldele, tuleb teostada geoloogilised uuringud riigitee muldkeha kohta vastavalt Majandus- ja taristuministri 24.04.2015 [määrusele nr 32](#) „Ehitusgeoloogilisele uuringule esitatavad nõuded“. Puurimine teostada südamikpuurimisega, puuri läbimõõt vähemalt 112 mm. Kõik vajalikud puuraugud riigitee muldes puurida vähemalt 50 m (võid valida ka 25-100 m) tagant läbi kõigi tee konstruktsioonide ning vähemalt 0,5 m mulde alustesse pinnastesse (looduslikku mulla kihti ja turvast arvestamata so kokku muld + 0,5 m). Uuringute tulemusena saadud pinnaste iseloomustused nimetuste, plastsus- ja filtratsiooninäitajate ja niiskuspierkondadega kanda seletuskirja ja JTT pikiprofiilile.
 9. Selgitada välja ning arvestada ja siduda kehtivate planeeringute ning varemkoostatud ja koostamisel olevate tee- ja valgustusprojektidega. Transpordiametile on teada järgmine projekt:
 - Ehitusjärelvalve OÜ töö nr PP21002 „11381 Munalaskme-Laitse km 7,81-8,37 põhiprojekt Laitse küla Saue vald“;
 10. Projekti seletuskirjas ja joonistel käsitleda riigitee kaitsevöönd vastavalt EhS § 71 lg 2 ning [riikliku teeregistri](#) kohased teede numbrid ja nimetused. Projekti seletuskirjas kirjeldada projekteeritud rajatiste paigutus riigitee suhtes (tee nr, nimetus, asukohta km).
 11. Projektis käsitleda JTT seotud riigitee liikluskorraldus, liiklussagedus ning teised vajalikud näitajad, mis on avalikult kättesaadavad [riiklikus teeregistris](#)
 12. JTT ühendada olemasolevate teede, bussipeatuste ning tõmbekeskustega.
 13. JTT eraldada riigiteest eraldusribaga. Eraldusriba on vajalik teehoiutööde teostamiseks sh lume

- kogumiseks, sademevete ärajuhtimiseks ning liiklusest tuleneva ohu vähendamiseks vastavalt üldjuhul vahelelaiusega 3m, mis võimaldab riigitee laiendamist. Üksnes põhjendatult (näiteks olev hoonestus) ja Transpordiametiga eelnevalt kooskõlastatult (EhS § 99 lg 3 alusel) saame kaaluda kuni 2 m laiuse vahelelaiuse kavandamist.
14. Lähtudes riigitee 11381 Munalaskme – Laitse 2020.a ööpäevasest liiklussagedusest 820 autot/ööp ning arvestades 20 aasta perspektiivse liikluse kasvuga, tuleb JJT kauguse ja eraldusriba laiuse määramisel arvestada riigitee ristlõike laiendamise vajadusega.
 15. JJT projekteerida võimalikult pikas ulatuses ja asustusega ühele poole riigiteed ning vältida põhjendamatuid ristumisi riigiteega. JJT üleviimisel teisele poole riigiteed tuleb riigitee teeületuskoht projekteerida hea nähtavusega asukohas vajaduse korral kesksaarega ning liikluse rahustamise meetmed.
 16. Riigiteega ristumisel tagada Normide põhimõtetele vastav nähtavuskolmnurk (p 5.2.7.2 ja tabel 7.10) ja riigitee külgnähtavus (tabel 2.14). Projekteerida nähtavust piiravate takistuste (metsa, võsa, heki, aia vm) likvideerimine (EhS § 72 lg 2).
 17. Üksnes põhjendatult võib projektis näha ette uusi Normide p 5.2.1. põhimõtetele vastavaid ristumiskohti. Uusi ristumiskohti saab kavandada ainult läbi KOVi poolt väljastatavate jalg- ja jalgrattatee projekteerimistingimuste või detailplaneeringu. Olevad ja uued ristumiskohad tähistada eri värvi tingmärkidega. Ristumiskohtade rajamise ja ümberehitamise lahendused koos põhjendusega käsitleda projektis.
 18. Projekteerida JJT katend, vajadusel riigitee katend laiendustel ja riigitee katete taastamine (koos materjalidele esitatavate minimaalsete nõuetega).
 19. Koostada JJT tüüpistlõiked iseloomulikest kohtadest koos külgneva maanteega (kinnistu piirid, katted, muldkeha, veeviimarid, valgustus, tehnovõrgud, riigitee perspektiivne laiendamine jms). Joonistel määrata projekteeritud tee-elementide kaugused olemasoleva ja perspektiivse sõidutee välimisest servast ja teljest.
 20. Koostada JJT ja vajadusel riigitee liikluskorraldus vastavalt projekteeritud lahendusele. Riigiteele paigaldatavad liikluskorraldusvahendid projekteerida vastavalt standardile EVS 613. Liikluskorraldusvahendid peavad olema paigaldatud tsingitud postidel (Tuulerõhk – WL4 (EVS-EN 12899-1 tabel 8, lumekoormus sahkamisest - DSL1-DSL3)). Projektis näidata olemasolevad, likvideeritavad ja projekteeritud liikluskorraldusvahendid.
 21. Vertikaalplaneerimise joonisel projekteerida sademevete ärajuhtimise lahendus sh eraldusribast. Lahendus peab tagama vete piki- ja põiksuunaline äravoolu projekteeritava ja olevate teede katetelt, muldkehast ja veeviimaritest. Joonistel näidata olemasolevad ja projekteeritud veeviimarid.
 22. Seletuskirjas märkida, et enne ehituse algust tuleb koostada riigitee ehitusaegse liikluskorralduse projekt ja kooskõlastada Transpordiametiga.
 23. Lahendada projekti maastikukujunduse osa, milles määrata ootekodade, puhkekoha, pingi, aia, heki vm haljastuse asukoht ja rajamise nõuded.
 24. JJT Valgustamisel tuleb vältida sõiduteel liiklejate pimestamist vm häirivat ja eksitavat mõju. Koostatud JJT valgusarvutuses peab olema näidatud sõiduteele langeva heleduse L_m väärtused. JJT valgustamisel tuleb vältida sõiduteel liiklejate pimestamist vm häirivat ja eksitavat mõju. Riigiteele tohib JJT valgustitest sattuda heledust kuni $L_m=0,03 \text{ cd/m}^2$. Juhul kui JJT valgustamisel satub sõiduteele suurem keskmine heledus kui $L_m=0,03 \text{ cd/m}^2$, tuleb lahendada JJT ja sõidutee valgustamine tee/tänavavalgustusega või kombineeritult.
 25. Enne valgustuspaigaldise üleandmist tellijale, teostada JJT valgustuse ehitaja poolt sõiduteele langeva valgustuse keskmise heleduse mõõtmised, veendumaks, et sõiduteele ei jõua JJT valgustitest heledust üle 0,03 või 0,04 cd/m^2 kohta ning esitada valgustuse mõõtmise protokoll, mis vastab standardile EVS-EN 13201-4 :2015.
 26. Seletuskirjas esitada valgustusklassi valiku arvutuskäik vastavalt standardile CEN/TR 13201-1:2014 Teevalgustus. Osa 1: Valgustusklasside valik. Valida konkreetse asukohta sobivad valgustid ja mastide optimaalne paigutus kasutades valgusarvutusprogrammi.
 27. Mastid projekteerida liiklejate ohutuse tagamiseks väljapoole teedel nõutud vaba ruumi. Juhinduda vaba ruumi laiuse määramisel [Normide](#) tabelist 2.17 ja EVS 843 joonistest 5.2-5.5 ja ptk 10.6 Tänavavalgustus p 6. Juhul kui kitsastes tingimustes ei ole võimalik tagada teega külgnavat vaba ruumi, tuleb kavandada täiendavad liiklusohutuse meetmed (liikluskorraldus, liikluskorraldusvahendid, liikluskorraldusvahendid).

- piirded, ohutuse standardile EVS EN 12767 klassile HE vastavad mastid).
28. Konfliktalade (ristmikud, ülekäigurajad, bussipeatus vms) valgustamisel peab arvestama projekti koostamisel kõigi liikluses osalejate ohutuse tagamise ja võimalusel liiklusohutuse parandamisega tuginedes Normide p 8.3 ja tänavatel EVS 843 ptk 10.6 Tänavavalgustus.
 29. Teeületuskoha (-raja) spetsiaalse optikaga valgustuse projekteerimisel näha ette riigitee ja külgneva ala valgustamine teevalgustusega, et sõidukijuht märkaks õigeaegselt ületuskohale lähenevat kergliiklejat (EVS 843 ptk 10.6 Tänavavalgustus).
 30. Projektis esitada valgustusarvutus koos valgustite valgustehniliste parameetritega ning nende valgustustehniliste arvutuste tulemustega, mis peavad olema vastavuses kehtiva standardiga. Valgustusarvutused esitada vähemalt alljärgnevas mahus:
 - 30.1. hinnanguvälja isoliinide ja halliskaala mudelid, kus tingimused oleksid täidetud vastavalt etteantud valgustusklassile ning näidatud oleks riigitee, eraldusriba, JTT jt valgustatud alad (vajadusel näidata eraldi);
 - 30.2. planeerimisandmetesse lisada valgustusklass, valgusti võimsus, valgustist väljuv valgusvoog (lm), valgustipunkti kõrgus, mastide vahe kaugus, konsooli kalle, konsooli pikkus.
 31. Valgustusprojekti asendiplaani joonisele märkida: valgustusklass; valgusti number, võimsus, masti kõrgus, konsooli pikkus; mastide vahekaugused (m) ja kaugus sõidutee jt teede servast; toitekaablite iseloomulikud näitajad.
 32. Vältida tehnovõrkude paigaldamist riigitee alusele maale. Põhjendatud juhul ja eelneva kokkuleppe alusel lähtuda tehnovõrkude projekteerimisel riigiteealusele maale Normidest ptk 8 „Tehnovõrgud“ ja Transpordiameti juhendist „[Nõuded tehnovõrkude teemaale paigaldamise kavandamisel](#)“ ning lisaks tehnovõrkude valdaja esitatud tehnilistest tingimustest.
 33. Projektis näha ette ehitustöödega rikutud maa-ala (sh riigitee jt teede katendid, teepeenrad, muldkeha, veeviimarid vm) taastamine või korrastamine.
 34. JTT projekteerimine era- või riigi omandis olevatele maaüksustele kooskõlastada maaomanikega krundijaotuskava/kasutusplaani alusel.
 35. Projekt tervikuna kooskõlastada projektiga seotud tehnovõrgu valdajate, maaomanike ja ametkondadega.
 36. Koostada kululoend vastavalt „Teetööde tehnilised kirjeldused“ kehtivale kirjeldusele.

Palume arvestada, et kohaliku omavalitsuse (KOV) tellimisel ehitatud JTT ja valgustus jääb KOV omandiks ja hooldamisele sõltumata asukohast ja ehitise aluse maa omandivormist. Kavandatava JTT ja valgustuse projekteerimise, maade omandamise, ehitamise ja omanikujärelevalve teostamise kulud kannab KOV.

Transpordiamet ei teosta põhiprojektide ekspertiisi ega vastuta projekti võimalike puuduste eest. Seetõttu palume huvitatud isikul tellida tee ehituse põhiprojekti ekspertiis vastavalt majandus- ja taristuministri 08.06.2015 [määrusele nr 62](#) „Nõuded ehitusprojekti ekspertiisile“ vähemalt osas kus JTT on erandkorras lõiguti riigitee muldkeha küljes. Ekspertiis tellida Transpordiameti poolt heakskiidetud projektlahendusele enne projekti kooskõlastamist/projektile nõusoleku andmist.

Projekt (tekstiline osa - pdf, digitaalsed joonised - nii pdf kui ka dwg või dgn, kooskõlastused – pdf või ddoc) esitada Transpordiametile EhS § 70 lg 3 alusel nõusoleku saamiseks ja/või EhS § 99 lg 3 alusel kooskõlastamiseks e-posti aadressil maantee@transpordiamet.ee

Käesolevad nõuded on projekti lahutamatu osa, mis kehtivad 2 aastat allkirjastamise kuupäevast.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Krista Einama

peaspetsialist
projekteerimise osakonna taristu koostööstuste üksus

Lisa: 12_eelnou_PT maaramine Kaasiku kulas Laitse...

Krista Einama
58627026, Krista.Einama@transpordiamet.ee